

KONINKLIJK
MUSEUM
VOOR SCHONE
KUNSTEN
ANTWERPEN

CHRISTINE VAN MULDER

Publicaties

- Bijdragen in: *Venetiaanse en Vlaamse meesters. Bellini, Titiaan, Canaletto, Van Eyck, Bouts, Jordaens... Meesterwerken van de Accademia Carrara van Bergamo en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen* (cat. tent. Brussel, Paleis voor Schone Kunsten), Milaan en Brussel, Silvana, 2011, 219 pp. [ook in het Frans verschenen]:
 - ‘Jan van Eyck (Maaseik [?], ca. 1390–Brugge, 1441). Heilige Barbara van Nicodemië’, pp. 72–73;
 - ‘Rogier van der Weyden (Doornik, ca. 1399–Brussel, 1464). Philippe de Croy, kort vóór 1461’, pp. 84–85;
 - ‘Dieric (Thierry) Bouts de Oude (atelier van) (Haarlem, 1410/1430–Leuven, 1475). Madonna, einde vijftiende eeuw’, pp. 94–95;
 - ‘Joachim Patinir (Bouvignes, bij Dinant, ca. 1474–Antwerpen, vóór 1524). Landschap met de vlucht naar Egypte, vóór 1515’, pp. 126–127;
 - ‘Pieter Paul Rubens (Siegen, 1577–Antwerpen, 1640). Heilige Drievuldigheid, ca. 1620’, pp. 160–161;
 - ‘Jacob Jordaens (Antwerpen, 1593–Antwerpen, 1678). Bacchus, ca. 1640–1650’, pp. 168–169;
 - ‘Frans Snyders (toegeschreven aan) (Antwerpen, 1579–Antwerpen, 1657). Stilleven, 1625–1657’, pp. 170–171;
 - ‘Gonzales Coques (toegeschreven aan) (Antwerpen, 1614–Antwerpen, 1684) – Daniel Seghers (Antwerpen, 1590–Antwerpen, 1661). Portret van een man in een bloemenkrans, ca. 1640’, pp. 172–173;
 - ‘Willem van Aelst (Delft, 1626–Amsterdam, 1683). Vruchten en wijnglas, 1659’, pp. 174–175;
 - ‘Jan Fijt (Antwerpen, 1611–Antwerpen, 1661). Jachtbuit, 1641–1661’, pp. 176–177.

- ‘Altaarstuk van het visverkopersambacht’, in *Van Quinten Metsijs tot Peter Paul Rubens. Meesterwerken uit het Koninklijk Museum terug in de kathedraal* (cat. tent. Antwerpen, Onze-Lieve-Vrouwekathedraal), Antwerpen, De Kathedraal, 2009, pp. 104–109 [ook in het Frans en het Engels verschenen].
- Bijdragen in: *Voorbeeldige busten. Het borstbeeld in de Nederlanden, 1600-1800* (cat. tent. Antwerpen, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten), Gent en Antwerpen, Snoeck, 2008, 192 pp. [ook in het Frans en het Engels verschenen]:
 - ‘Peter Paul Rubens [Siegen 1577 – Antwerpen 1640]. Portret van Jan Gaspar Gevartius’, pp. 88-89;
 - ‘Peter Paul Rubens [Siegen 1577 – Antwerpen 1640]. Twaalf busten van beroemde Griekse en Romeinse filosofen, dichters, redenaars en staatslieden’, pp. 106-114;
 - ‘Cornelis I Galle [Antwerpen 1576 – Brussel 1650] naar Peter Paul Rubens [Siegen 1577 – Antwerpen]. Portret van Filips Rubens’, p. 125.
- Bijdragen in: *Rubensbulletin*, nr. 2, 2008 [webpublicatie]:
 - ‘Rubens’ Antwerpse Aanbidding door de koningen en het specifieke iconografische programma’, pp. 58–79;
 - ‘Ontstaan van het thema en de mythevorming van de aanbidding door de koningen’, pp. 80–85.
- i.s.m. A. Balis, A. Bartholomeus, V. Herremans, L. Klaassen en B. Schoonhoven, *Aanbidding door de koningen. Peter Paul Rubens*, Antwerpen, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, 2008, pp. 1–6 [ook in het Frans en het Engels verschenen].
- ‘Rubens Revealed. The Prodigal Son by Peter Paul Rubens. Research and Restoration. 1. The Prodigal Son. Theme, Pictorial Tradition and Composition’, *Rubensbulletin*, nr. 1, 2007, pp. 1–19 [webpublicatie].
- i.s.m. M. Beekman, S. Farnell en N. Van Hout, *De verloren zoon. Peter Paul Rubens*, Antwerpen, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, 2007, pp. 1–6.
- Bijdragen in: *Rubens. Een genie aan het werk* (cat. tent. Brussel, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België), Tielt, Lannoo, 2007, 303 pp.:
 - ‘De samenwerking tussen Peter Paul Rubens en Jan Brueghel I’, pp. 107–114;
 - ‘De Natuur gesluierd door de drie Gratiën in een guirlande van vruchten, groenten, bloesem en dieren. Peter Paul Rubens (1577–1640) en Jan Brueghel I (1568–1625)’, pp. 115–116;
 - ‘Madonna met de maagdenpalm. Peter Paul Rubens (1577–1640) (en medewerker?) en Jan Brueghel I (1568–1625) (en medewerker)’, pp. 117–118;
 - ‘Stilleven met schaal, bloemenkrans en sieraden. Jan Brueghel I (1568–1625)’, pp. 119–120;

- ‘De boetvaardige Maria Magdalena. Jan Brueghel II (1601–1678) en Hendrick van Balen I (?) (1575–1632)’, p. 121;
- ‘Nimfen met de Hoorn des Overvloeds. Peter Paul Rubens (1577–1640) (en medewerker) en Frans Snyders (1579–1657) – Nimfen met de Hoorn des Overvloeds. Peter Paul Rubens (1577–1640)’, pp. 122–124.
- ‘De ontwapening van Mars door Venus, een schilderij van J. Brueghel de Oude in samenwerking met P.P. Rubens’, in A. Balis, P. Huvenne, J. Lambrecht en C. Van Mulders (red.), *Florissant. Bijdragen tot de kunstgeschiedenis der Nederlanden (15de – 17de eeuw)*, opgedragen aan Prof. Dr. Carl Van de Velde, Brussel, 2005, pp. 284–303.
- ‘Jean Brueghel et les représentations du Paradis Terrestre’, in *Flämische Kunst in Ungarn* (Colloquium Boedapest, Ungarischen Nationalgalerie, 12–13 mei 2000), Brussel, Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, 2004, pp. 95–109.
- ‘Die Zusammenarbeit zwischen Peter Paul Rubens und Jan Brueghel d. Ä.’, in *Pan und Syrinx. Eine erotische Jagd. Peter Paul Rubens, Jan Brueghel und ihren Zeitgenossen* (cat. tent. Kassel, Staatliche Museen, Gemäldegalerie Alte Meister), Kassel, 2004, pp. 59–79.
- ‘Jan Brueghel I (Brussel 1568 – Antwerpen 1625). De waterval van de Anio bij Tivoli’, in *De uitvinding van het landschap. Van Patinir tot Rubens 1520-1650* (cat. tent. Antwerpen, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten), Antwerpen, 2004, pp. 212-213.
- ‘Peter Paul Rubens en Jan Brueghel I: de drijfveren van hun samenwerking’, in H. Vlieghe, A. Balis en C. Van de Velde (red.), *Concept, Design & Execution in Flemish Painting*, Turnhout, Brepols, 2000, pp. 111–126.
- ‘Jan I Brueghel en Hendrik van Balen. Offer aan Ceres met vruchtenguirlande’, *Kunst in de Bank. Een keuze van Rubens tot Magritte* (cat. tent. Brussel, Paleis voor Schone Kunsten), Brussel, Mercatorfonds, 1997, pp. 104–108 [ook in het Frans verschenen].
- Bijdragen in: *De boekillustraties ten tijde van de Moretussen* (cat. tent. Antwerpen, Museum Plantin-Moretus), Antwerpen, 1996 [ook in het Engels verschenen]:
 - ‘Boekillustrators die voor de Moretussen werkten’, pp. 79-85;
 - Catalogusnotities, pp. 96, 100-101, 124-125, 126-127, 127, 127-128, 136, 141, 142, 162, 163-164, 164-165, 166.
- ‘De prentenreeksen’ in A. Huysmans, J. Van Damme, C. Van de Velde en C. Van Mulders, *Cornelis Floris 1514–1575 beeldhouwer architect ontwerper*, Brussel, Gemeentekrediet, 1996, pp. 37-69.
- Bijdragen in: *The Dictionary of Art*, Londen en New York, Macmillan, 1996:
 - ‘Beert, Osias’, 3, p. 494

- ‘Bloemen, Pieter van’, 4, p. 153;
- ‘Bruyn, Abraham de’, 5, p. 61;
- ‘Collaert’, 7, p. 555;
- ‘Adriaen Collaert’, 7, pp. 556–557;
- ‘Hans Collaert I (Jan)’, 7, p. 555;
- ‘Hans Collaert II (Jan Baptist I)’, 7, pp. 555–556;
- ‘Jan Baptist II Collaert’, 7, p. 557;
- ‘Dupont (Pontius), Paul (Paulus)’, 25, p. 221;
- ‘Es, Jacob van’, 10, p. 494;
- ‘Galle’, 12, p. 15;
- ‘Cornelis Galle I’, 12, pp. 16–17;
- ‘Cornelis Galle II’, 12, p. 17;
- ‘Joannes Galle’, 12, p. 17;
- ‘Philip Galle’, 12, pp. 15–16;
- ‘Theodor Galle’, 12, p. 16;
- ‘Haecht, Willem van II’, 14, pp. 23–24;
- ‘Heyden, Pieter van der’, 14, pp. 504–505;
- ‘Hogenberg’, 14, p. 643;
- ‘Frans Hogenberg’, 14, pp. 643–644;
- ‘Nicolas Hogenberg’, 14, p. 643;
- ‘Jode, de’, 17, p. 598;
- ‘Arnold de Jode’, 17, p. 599;
- ‘Cornelis de Jode’, 17, p. 598;
- ‘Gerard de Jode’, 17, p. 598;
- ‘Pieter de Jode I’, 17, pp. 598–599;
- ‘Pieter de Jode II’, 17, p. 599;
- ‘Lauwers’, 18, p. 878;
- ‘Conrad Lauwers’, 18, p. 879;
- ‘Nicolaes Lauwers’, 18, pp. 878–879;
- ‘Master of the Holy Blood’, 20, p. 691;
- ‘Master of the 1540s’, 20, p. 790;
- ‘Meulen, Adam Frans van der’, 21, pp. 367–368;
- ‘Sadeler’, 27, p. 501;

- ‘Egidius Sadeler I’, 27, p. 502;
- ‘Egidius Sadeler II (Gillis)’, 27, pp. 503–504;
- ‘Filips Sadeler’, 27, pp. 504–505;
- ‘Johan Sadeler I’, 27, pp. 501–502;
- ‘Johan Sadeler II’, 27, p. 504;
- ‘Justus Sadeler’, 27, p. 504;
- ‘Raphael Sadeler I’, 27, pp. 502–503;
- ‘Raphael Sadeler II’, 27, p. 504;
- ‘Soutman, Pieter (Claesz.)’, 29, pp. 346–347;
- ‘Vos, Simon de’, 32, pp. 712–713.
- Bijdragen in: *Le dictionnaire des peintres belges*, Louvain-la-Neuve, 1995:
 - ‘Cabbaey Michel’, p. 147;
 - ‘Causse Erasmus Aloysius’, p. 165;
 - ‘Cautel Antoine’, pp. 165–166;
 - ‘Christiaensens Daniel’, pp. 173–174;
 - ‘Cobrysse Jaak’, pp. 187–188;
 - ‘Coignet Gillis I’, p. 198;
 - ‘Coignet Michiel’, p. 199;
 - ‘Coosemans Alexandre’, pp. 204–205;
 - ‘Cossiers Simon’, p. 212;
 - ‘Costers Joannes’, p. 212;
 - ‘Coucke P.’, p. 212;
 - ‘Crabbe Van Espleghem Frans’, p. 220;
 - ‘Crupers Willem’, p. 225;
 - ‘Custodis Hieronymus’, p. 226;
 - ‘Damitzaga’, p. 231;
 - ‘Dandoy Guiliam’, p. 231;
 - ‘Dandoy Jan-Baptist’, pp. 231–232;
 - ‘De Backer Frans’, p. 239;
 - ‘de Bailliu Pieter II’, p. 241;
 - ‘Deben Toussaint’, p. 244;
 - ‘De Bie Adriaen’, p. 245;
 - ‘De Bie Erasmus’, pp. 245–246;

- ‘De Bridt Bernaert’, p. 251;
- ‘De Bromere Jozef’, p. 251;
- ‘De Coninck Andries’, p. 264;
- ‘De Cordua Joannes’, pp. 265–266;
- ‘De Coster Adam’, pp. 266–267;
- ‘De Coster Hans’, p. 267;
- ‘De Coster Pieter’, p. 267;
- ‘De Coulx Servaes’, p. 269;
- ‘De Cuyper Charles’, p. 271;
- ‘De Duyts Jan’, p. 272;
- ‘De Gast Michiel’, p. 276;
- ‘De Hase Jacob’, pp. 282–283;
- ‘De Herdt Jan’, pp. 287–288;
- ‘De Hondt Lambert I’, p. 289;
- ‘De Hondt Lambert II’, p. 289;
- ‘De Kempeneer Jan’, p. 292;
- ‘De Keystere Arnoud’, p. 296;
- ‘De La Bouverie Jean (le Vieux)’, p. 297;
- ‘De La Bouverie Jean (le Jeune)’, p. 297;
- ‘De la Court Martinus’, p. 297;
- ‘De la Haye Renier’, p. 299;
- ‘De La Pointe Arnould’, p. 303;
- ‘Del Hele Abraham’, pp. 308–309;
- ‘De Mayer Hans’, p. 323;
- ‘Denys Frans’, pp. 333–334;
- ‘Denys Jacob’, p. 334;
- ‘Derby Willem’, p. 341;
- ‘Deriksen Filips’, p. 344;
- ‘Deurs G.J.’, p. 362;
- ‘Deurwerders Martin’, p. 362;
- ‘De Vos Jan’, p. 369;
- ‘Doudijn Jan Jacobsz.’, p. 391;
- ‘Du Champ Jean’, p. 400;

- ‘Dumoulin A.’, p. 407;
 - ‘Durbuto Antoine’, p. 410;
 - ‘Van Cleve Jan III’, p. 996;
 - ‘Van Cleve Martin I’, p. 997;
 - ‘Van Cleve Nicolas’, p. 998;
 - ‘Van Cortbemde Balthasar’, p. 1000;
 - ‘Van Dale Hans’, p. 1002;
 - ‘Van Dalen Jan I’, p. 1002;
 - ‘Van De Castele Frans’, p. 1004;
 - ‘Van der Asselt Jan’, pp. 1025–1026;
 - ‘Van Douw Simon’, p. 1056.
- Bijdragen in: *Fiamminghi a Roma, 1508–1608* (cat. tent. Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, en Rome, Palazzo delle esposizioni), Brussel, Vereniging voor Tentoonstellingen van het Paleis voor Schone Kunsten, 1995, 478 pp.:
- ‘Cornelis Bos, ’s-Hertogenbosch ca. 1506/10-1556 (of vroeger Groningen)’, p. 83;
 - ‘Cornelis Bos, Verticale vlakdecoratie met groteske-ornamenten’, pp. 86–87;
 - ‘Cornelis Bos, Verticale vlakdecoratie met groteske-ornamenten’, p. 87;
 - ‘Cornelis Floris de Vriendt, Vlakdecoratie met groteske-ornamenten en rolwerk’, pp. 186–187;
 - ‘Cornelis Floris de Vriendt, Vlakdecoratie met groteske-ornamenten en rolwerk’, p. 187.
- Bijdragen in: *Antwerpen, verhaal van een metropool (16de – 17de eeuw)* (cat. tent. Antwerpen, Hessenhuis), Gent, Snoeck-Ducaju, 1993, 383 pp.:
- ‘Gezicht op de Onze-Lieve-Vrouwekerk; anoniem 1507–1514’, pp. 166–167;
 - ‘De haven van Antwerpen bij de Schelde poort; A. Dürer’, pp. 167–168;
 - ‘Portret van kapitein Felix Hungersperg; A. Dürer’, pp. 168–169;
 - ‘Gezicht op Antwerpen; A. van Dyck’, p. 172;
 - ‘Portret van Desiderius Erasmus; Q. Metsijs’, pp. 207 en 210–211;
 - ‘De geldwisselaar en zijn vrouw; P. Coecke van Aelst’, pp. 233–234.
- ‘Le centre artistique anversoise entre 1550 et 1650’, *Septentrion* XXII (1993), nr. 2, pp. 28–32.

Editie/Redactie

- A. Balis, P. Huvenne, J. Lambrecht en C. Van Mulders (red.), *Florissant. Bijdragen tot de kunstgeschiedenis der Nederlanden (15de – 17de eeuw)*, opgedragen aan Prof. Dr. Carl Van de Velde, Brussel, 2005.
- *Acta Constructing Wooden Images. Organization of Labour and Working Process of Late Gothic carved altarpieces in the Low Countries* (Colloquium Brussel, Vrije Universiteit Brussel, 25–26 oktober 2002), Brussel, 2005.
- J.R. Judson, *The Passion of Christ* (Corpus Rubenianum Ludwig Burchard, VI), red. C. Van de Velde en C. Van Mulders i.s.m. Centrum voor de Vlaamse Kunst van de 16de en de 17de Eeuw, Turnhout en Londen, 2000.

Lezingen

- 10 november 2000: 'Rubens en Brueghel bondgenoten in de slag om de gordel van Ares', Studiedag en feestzitting aangeboden aan Frans Baudouin ter ere van zijn 80e verjaardag (org. Centrum voor de Vlaamse Kunst van de 16de en 17de Eeuw), Kolveniershof, Antwerpen.
- 12–13 mei 2000: 'Jean Brueghel et les représentations du Paradis Terrestre', Colloquium *Flämische Kunst in Ungarn* (Org. Das Institut für Kunstgeschichte des Ungarischen Akademie der Wissenschaften, das Museum der bildenden Künste in Budapest und die Belgische Akademie der Wissenschaften und Schönen Künste), Ungarischen Nationalgalerie, Boedapest.
- 5 november 1998: 'Jan Brueghel I in samenwerking met Peter Paul Rubens: een unicum binnen een mode', Kunsthistorisch Instituut Antwerpen, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen.
- 21–22 november 1997: 'Peter Paul Rubens en Jan Brueghel I: de drijfveren van hun samenwerking', Colloquium *Concept – Ontwerp – Uitvoering: een analyse van het creatieve proces in de Vlaamse schilderkunst van de 16de en de 17de eeuw* (org. A. Balis, C. Van de Velde, H. Vlieghe, i.s.m. Centrum voor de Vlaamse Kunst van de 16de en de 17de Eeuw, Rubenianum en Rubenshuis), Kolveniershof, Antwerpen.
- 20 december 1996: 'De Italiaanse oorsprong van de ornamentiek van Cornelis Floris', Colloquium *Cornelis Floris (1514–1575), beeldhouwer, architect en ontwerper*, Sectie Kunstgeschiedenis en Archeologie, Vrije Universiteit Brussel, Brussel.
- 1 februari 1994: 'Taferelen uit het Leven van de Heilige Maagd, Adrianus Hubertus Antverpiensis excudit Anno 1576. Enige beschouwingen over het ontstaansproces van bundels religieuze

prentenreeksen in de Zuidelijke Nederlanden in de tweede helft van de 16de eeuw', Genootschap voor Antwerpse Geschiedenis, Museum Vleeshuis, Antwerpen.

- 10 november 1993: 'G.C. Procaccini, *De heilige Sebastiaan door de engelen bijgestaan*', Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel.

Lesopdrachten

- April – juni 2000, 2001 en 2004 (18 lessen): 'De Eeuw van Rubens', Kunsthistorisch Instituut Antwerpen, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen.
- December 1999 (2 lessen): 'Peter Paul Rubens in samenwerking met Jan Brueghel I, *De Vijf Zintuigen* (Madrid, Prado)', Vakgroep Kunstwetenschappen en Archeologie, licenties, Vrije Universiteit Brussel, Brussel.
- Januari – februari 1999 (18 lessen): 'De Vlaamse Primitieven', Kunsthistorisch Instituut Antwerpen, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen.

Mandaten & lidmaatschappen

- Arcobaleno vzw, secretaris.
- Centrum Rubenianum vzw, secretaris.
- Corpus Rubenianum Ludwig Burchard, preparing author.
- Brusselse Oud-studenten Kunstwetenschappen en Archeologie vzw, bestuurder (1990–1996).
- Kunsthistorisch Instituut Antwerpen vzw, docent (1999–2004).
- Historians of Netherlandish Art (HNA) npo, lid.
- International Council of Museums (ICOM) npo, lid.
- Vakgroeps- en Opleidingsraad Kunstwetenschappen en Archeologie VUB, lid (1994–2001).
- Vlaamse Museumvereniging (VMV) vzw, lid.